

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เนื่องจากจำนวนประชากรมีจำนวนน้อย จึงใช้ประชากรทั้งหมด ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 12 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 21 โรงเรียน โดยผู้ที่ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและผูปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก รวมทั้งสิ้น 78 คน โดยแยกออกเป็น ผู้บริหารจำนวน 39 คน และผูปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ จำนวน 39 คน ซึ่งแหล่งข้อมูลได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยเครื่องมือมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ข้อคำถามเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียน แบ่งออก 3 ข้อ คือ 1) โรงเรียนขนาดใหญ่ 2) โรงเรียนขนาดกลาง 3) โรงเรียนขนาดเล็ก และตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 2 ข้อ คือ 1) ผู้บริหาร 2) ผูปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) และข้อคำถามจะแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 6) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามได้อย่างอิสระ เป็นคำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการที่พบในโรงเรียนและแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

2.2 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

2.2.1 ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ

2.2.2 สรุปเนื้อหาที่ใช้เป็นแนวทางในการนำไปใช้สร้างเป็นข้อคำถาม

2.2.3 ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา 5 ท่าน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญแสดงในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถาม กับนิยามเชิงปฏิบัติการในแต่ละปัจจัย เป็นการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ต่อจากนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าจะนำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสม จากการพิจารณา ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของข้อคำถามที่ค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผลพบว่าข้อคำถามรายข้อมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.6 – 1.0 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข)

2.2.4 ปรับปรุงประเด็นคำถามตามที่คุณเชี่ยวชาญได้ตรวจสอบ และเสนอแนะให้ปรับปรุง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับการศึกษาค้นคว้า

2.2.5 ทดลองใช้เครื่องมือจากโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ อยู่ในอัตราส่วน 7 : 4 : 2 รวมเป็นจำนวน 13 โรงเรียน ซึ่งไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้า เพื่อตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียนจำนวน 2 คน คือ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ของโรงเรียน 13 แห่ง รวม 26 คน

2.2.7 วิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม แล้วปรับปรุงแบบสอบถามโดยการพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งโดยปกติจะไม่มีกำหนดเกณฑ์ของค่าความเชื่อมั่นแต่ควรมีค่ามากกว่า

0.70 ถือว่าเป็นความเชื่อมั่นที่ใช้ได้ (ปกกรณ์ ประจัญบาน, 2552, หน้า 169) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามแต่ละตอนดังตาราง 1 (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในภาคผนวก ค)

ตาราง 1 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ส่วนประกอบของรูปแบบ	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	0.94
ด้านการจัดการเรียนการสอน	0.94
ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา	0.93
ด้านการนิเทศการศึกษา	0.94
ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	0.94
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	0.90
รวม	0.99

2.2.8 ปรับปรุงแบบสอบถามและจัดพิมพ์ให้พร้อมใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อทำหน้าที่ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

3.3 คัดเลือกแบบสอบถามเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์ในการตอบเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.18

3.4 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จะนำมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีสาเหตุมาจากเรื่องนั้นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีสาเหตุมาจากเรื่องนั้นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีสาเหตุมาจากเรื่องนั้นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีสาเหตุมาจากเรื่องนั้นน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีสาเหตุมาจากเรื่องนั้นน้อยที่สุด

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด จะนำคำตอบที่ผู้ตอบแบบสอบถามมาจัดประเด็นที่คล้ายคลึงกันมาจับกลุ่มกัน แล้วทำการวิเคราะห์หาค่าความถี่และค่าร้อยละ

4.4 เปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานโดยใช้ t-test

4.5 เปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยใช้ ANOVA ถ้าพบว่ามีค่าความแตกต่าง ทำการวิเคราะห์หาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)